

České vysoké učení technické
v Praze
Fakulta biomedicínského inženýrství

Úloha KA03/č. 9:

Měření okamžité polohy očí, hlavy a těla v neurologii
Metodický pokyn pro vyučující se vzorovým protokolem

Ing. Patrik Kutílek, Ph.D., Ing. Adam Žížka
(kutilek@fbmi.cvut.cz, zizka@fbmi.cvut.cz)

Poděkování:

Tato experimentální úloha vznikla za podpory Evropského sociálního fondu v rámci realizace projektu „Modernizace výukových postupů a zvýšení praktických dovedností a návyků studentů oboru Biomedicínský technik“, CZ.1.07/2.2.00/15.0415.

Období realizace projektu 11. 10. 2010 – 28. 2. 2013.

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Měření okamžité polohy očí, hlavy a těla v neurologii

Zadání úlohy

- 1) Určete vzájemnou polohu anatomických os hlavy a ramen pomocí kamerového systému.

Změřte úhel maximální inklinace hlavy probanda na levou i pravou stranu vzhledem k základnímu („nulovému“) postavení i vzhledem k nezávislé vnější kartézské souřadné soustavě.

K záznamu a změření pohybu kloubu použijte program CMA Coach 6 a připojenou videokameru.

Naměřená data zpracujte v programu MS Excel.

Měření a výsledky uveďte do protokolu.

Pomůcky

PC s nainstalovanými programy CMA Coach 6 a MS Excel

Videokamera JVC GS-TD1BE, případně webkamera s rychlostí snímkování 25 snímků/sec.

Referenční měřítko

Proband

Reflexní značky

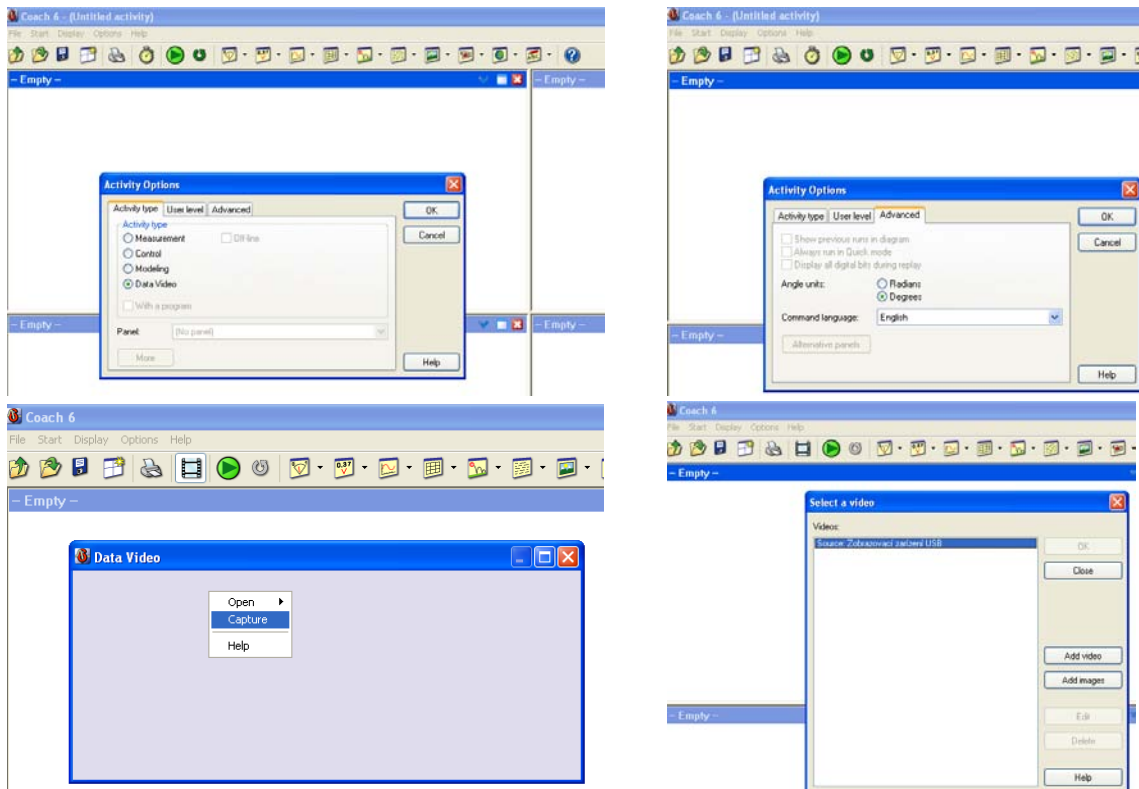
Postup vypracování úlohy

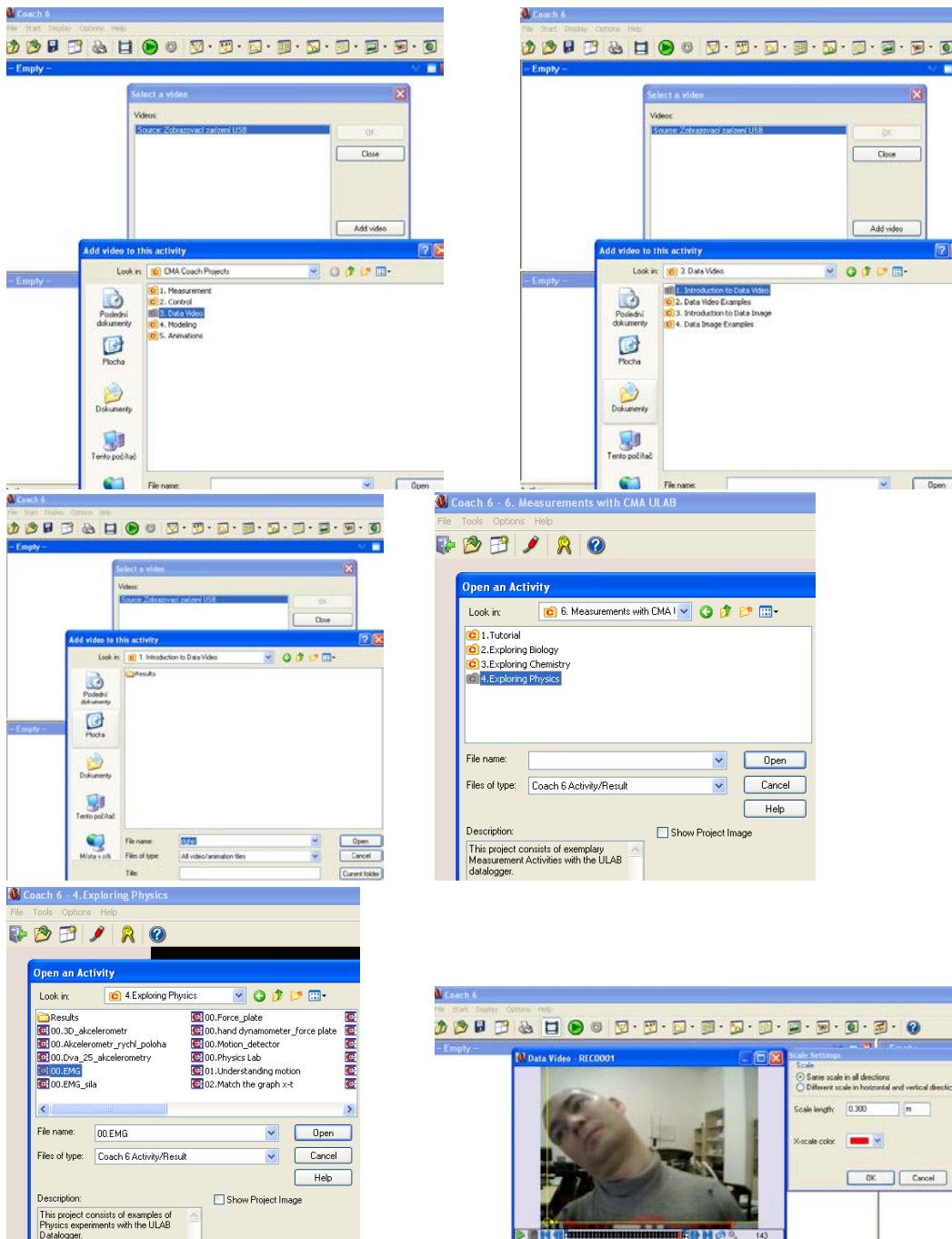
Studenti umístí viditelně značky na probanda (též studenta). Umístění značek je provedeno v „nulovém postavení“ [1, s.14] a značky jsou umístěny na anatomickou horizontálu ramen a hlavy při pohledu zepředu [1, s.18 a 19].

Pohyb je zaznamenáván videokamerou JVC GS-TD1BE, či alternativně webkamerou (snímá 25 snímků za sekundu), ve frontální rovině probanda a všechny značky se musí vejít do záběru.

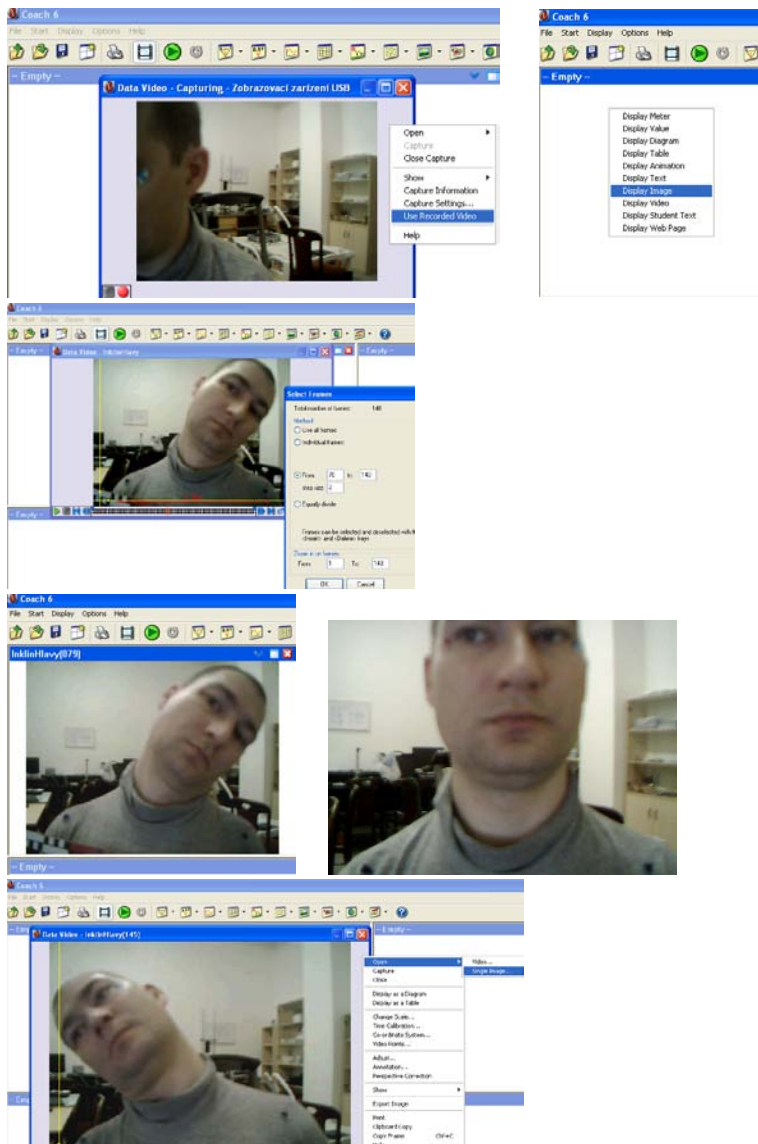
Posloupnost spuštění programu CMA Coach 6 a záznam pohybu web-kamerou je na následujících obrázcích:

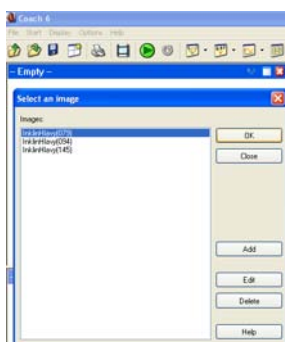

Při záznamu videa je problém s posicí hlavy vůči kameře – je poměrně obtížné dosáhnout zaznamenání všech měřených bodů v obraze (zaznamenávané body v koutcích očí „utíkají“ ze záběru).

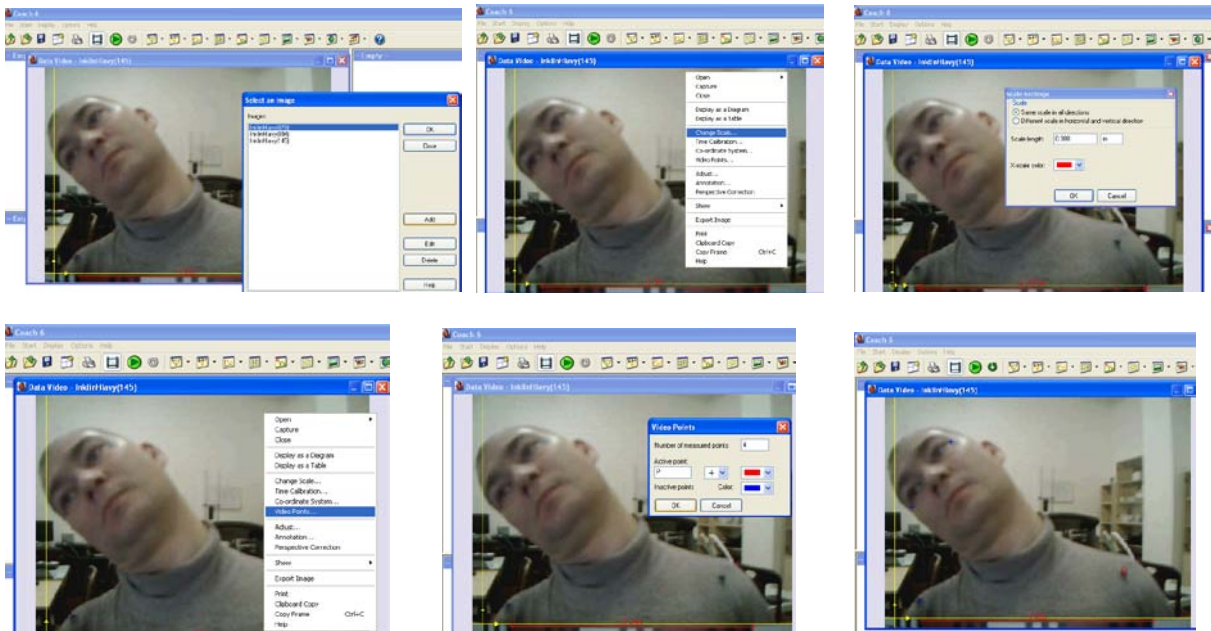
Následuje výběr (3) snímků videa, kde jsou zachyceny všechny tři police („nulová poloha a obě krajní inklinace“). posloupnost výběru je na následujících obrázcích:

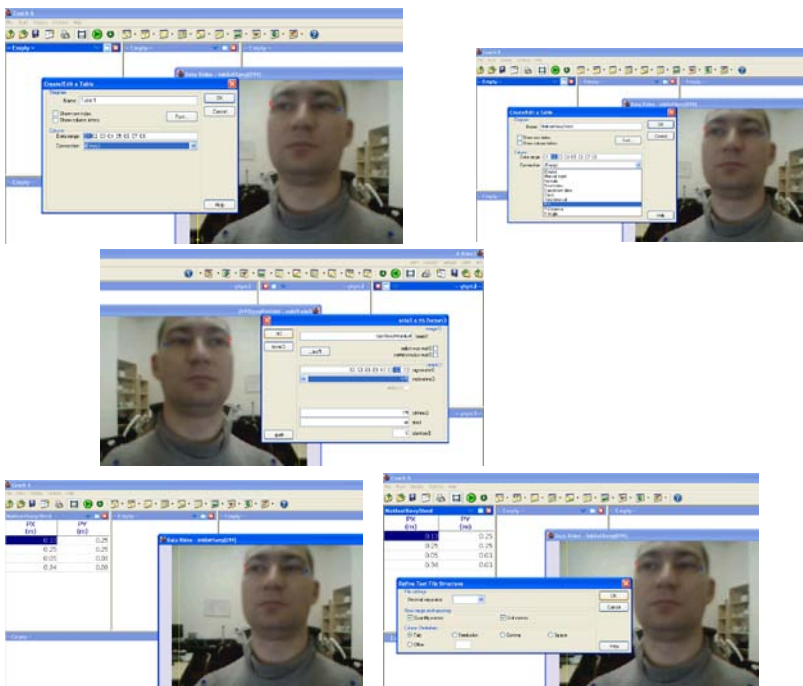
Výsledkem této operace jsou 3 snímky (maximální levá inklinace, „nulová“ poloha a maximální pravá inklinace hlavy probanda) zaznamenané v programu CMA Coach 6.

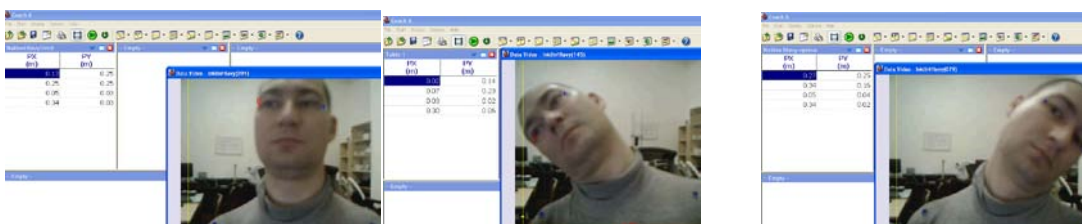
Otevření nahraných obrázků z videa a označení měřených bodů (měří se jejich souřadnice ve frontální rovině). Umístění měřených bodů v jednotlivých snímcích nahraného videa - je nezbytné umístit ručně značky do všech (3) vyhodnocovaných snímků videa ve stále stejném pořadí.

Určení měřených parametrů z vybraných snímků v tabulce hodnot (souřadnice měřených bodů) a jejich export do textového souboru:

Změřená data:

Import dat do programu „MS Excel“ – postačuje „přetažení“ (sloupce oddělení „tabelátorem“).

Výpočet úhlu maximální inklinace vzhledem k anatomické horizontále ramen a k nezávislé kartézské souřadné soustavě v programu MS Excel. Výpočet je proveden dle [1, s.12 a 13] vzorec (15) až (16).

Vytvoření protokolu.

Použitá lit.

[1] = Kutílek, P., Žižka, A.: Vybrané kapitoly z experimentální biomechaniky. ČVUT v Praze, 2012[]

BIOMECHANIKA			
Měření okamžité polohy očí, hlavy a těla v neurologii			
Měření okamžité polohy očí, hlavy a těla v neurologii			

BIOMECHANIKA

Měření okamžité polohy očí, hlavy a těla v neurologii

Zadání	1) Určete vzájemnou polohu anatomických os hlavy a ramen pomocí kamerového systému. Změřte úhel maximální inklinace hlavy probanda na levou i pravou stranu vzhledem k základnímu („nulovému“) postavení i vzhledem k nezávislé vnější kartézské souřadné soustavě. K záznamu a změření pohybu kloubu použijte program CMA Coach 6 a připojenou videokameru. Naměřená data zpracujte v programu MS Excel. Měření a výsledky uveďte do protokolu.
Pomůcky	PC s nainstalovanými programy CMA Coach 6 a MS Excel Videokamera JVC GS-TD1BE, případně webkamera s rychlostí snímkování 25 snímků/sec. Referenční měřítko Proband Reflexní značky
Postup měření	Umístění značek na ramena a k vnějším koutkům očí probanda, a spuštění programu CMA Coach 6. Záznam videa webkamerou v programu CMA Coach 6 . Výběr a nastavení snímků pro vyhodnocení z videosekvence a označení měřených bodů na vyhodnocovaných snímcích v programu CMA Coach 6. Vyhodnocení pohybu z videozáznamu v programu CMA Coach 6 - získání souřadnic měřených bodů. Převedení souřadnic měřených bodů z programu CMA Coach 6 do MS Excel Vyhodnocení dat - získání velikosti úhlu maximální oboustranné inklinace. Vytvoření protokolu.

BIOMECHANIKA

Měření okamžité polohy očí, hlavy a těla v neurologii

Naměřená data

bod	náklon hlavy					
	"nulová" poloha		max. doleva		max. doprava	
	PX	PY	PX	PY	PX	PY
	m	m	m	m	m	m
1	0.131	0.251	0.023	0.143	0.272	0.245
2	0.25	0.247	0.078	0.229	0.343	0.160
3	0.049	0.031	0.034	0.023	0.051	0.045
4	0.344	0.027	0.302	0.059	0.341	0.016

Výsledky

	"nulová" poloha	max. doleva	max. doprava
	° des	° des	° des
inklin. hlava / horiz.	1.88	56.99	-50.11
inklin. hlava / ramena	1.12	49.26	-44.45

Závěr

V úloze byly měřeny ohybové parametry (úhel) inklinace hlavy probanda v „nulové“ poloze a při max. náklonu doleva i doprava proti nezávislé horizontále a proti anatomické horizontále ramen.

V „nulové“ poloze je inklinace hlavy zanedbatelná (skloněná nepatrně vlevo) vůči nezávislé i anatomické horizontále.

Při maximální inklinaci úhel k nezávislé horizontále přesahuje v obou případech 50° (doleva je téměř o 7° větší), k anatomické horizontále je inklinace hlavy menší. Menší úhel inklinace k anatomické horizontále než k nezávislé je způsoben inklinací anatomické horizontály souhlasně s inklinací hlavy, ale o výrazně menší úhel (cca 10x).

Max. inklinace doleva je vzhledem k anatomické horizontále opět větší než doprava, tentokrát o cca 5°.

Použitá lit.

[1] = Kutílek, P., Žižka, A.: Vybrané kapitoly z experimentální biomechaniky. ČVUT v Praze, 2012